

## FIȘA MĂSURII M8/6B

### **Denumirea măsurii: DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII FIZICE RURALE DE BAZĂ ÎN VEDEREA CREȘTERII CALITĂȚII VIEȚII ÎN TERITORIUL VALEA ȘOMUZULUI** CODUL MĂSURII: M8/6B

Tipul măsurii:  INVESTIȚII  
 SERVICII  
 SPRIJIN FORFETAR

#### **1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

În teritoriul Valea Șomuzului, ca de altfel în zona rurală există decalaje semnificative în ceea ce privește calitatea vieții reflectate în toate componentele socio economice: economice, servicii, formare și educație, capacitate administrativă, potențial demografic, sănătate, cultură. Infrastructura de bază din regiune este în cea mai mare parte neadecvată atât în ceea ce privește calitatea dar și din punct de vedere funcțional pentru a asigura condiții calitative de trai. Aceste aspecte constituie piedici în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio economice a teritoriului. Pentru dezvoltarea regiunii este necesar ca toată populația să aibă acces neîngrădit la un sistem centralizat de apă canalizare, la o rețea de drumuri îmbunătățită, la servicii de sănătate, servicii educaționale optime și la un spațiu public adecvat. Aceste deficiențe constituie atât o piedică în calea investitorilor dar și o scădere a nivelului de atractivitate a spațiului rural pentru tineri și nu numai. Gradul de dezvoltare a serviciilor de utilități publice se răsfrânge asupra nivelului de trai ai locuitorilor, dezvoltarea și modernizarea acestora fiind un aspect important pentru dezvoltarea comunității. Serviciile de sănătate și educație reprezintă un domeniu prioritar pentru dezvoltare, astfel modernizarea și dotarea corespunzătoare a infrastructurii sanitare și educaționale din regiune reprezintă un deziderat pentru dezvoltare. De asemenea, aspecte importante pentru populație le reprezintă rezolvarea problemelor legate de aspectul spațiului public (modernizarea edificiilor culturale și arhitecturale, crearea și dotarea spațiilor verzi). Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor are drept scop stimularea activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale. Zona Valea Șomuzului este un teritoriu bogat în tradiții și monumente. Prin investițiile realizate în infrastructura fizică de bază se vor crea condiții de viață adecvate, se va dezvolta și revitaliza economia rurală și se va crea un acces nemijlocit la servicii de sănătate și educație, vor crește condițiile de igienă și se va crea un acces nemijlocit pentru toți locuitorii la toate serviciile. Măsura contribuie la rezolvarea nevoilor identificate în analiza diagnostic și analiza SWOT, respectiv: infrastructură rutieră insuficient modernizată, o mare parte din localități nu au sistem centralizat de alimentare cu apă, lipsa sistem centralizat de canalizare, nu există sistem de alimentare cu gaze, lipsă dotări pentru infrastructura medicală, educațională, culturală, socială, poluarea solului și a mediului ca urmare a deversărilor necontrolate rezultate în urma activităților agricole, acces limitat la surse de finanțare, locuri de muncă puține, grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi, dotări și spații insuficiente pentru desfășurarea actului medical, infrastructura educațională neadecvată, acțiuni aproape inexistente pentru sprijinirea comunităților desfășurate în parteneriat public – privat, infrastructura socială și educațională slab dezvoltată, deficit de personal specializat din domeniul sanitar, nivel scăzut al calității vieții și al confortului populației, migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban, măsuri insuficiente întreprinse la nivelul comunității pentru protejarea monumentelor istorice și culturale, lipsă dotări pentru infrastructura medicală, educațională, culturală, socială, dotarea precară a

așezămintelor culturale, insuficiența fondurilor pentru menținerea monumentelor arhitecturale și culturale într-o stare bună. Măsura contribuie la obiectivul de dezvoltare rurală - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art.4

#### **Obiectivele specifice ale măsurii**

- Înființarea de drumuri noi, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local (drumuri comunale, vicinale și străzi din interiorul comunelor)
  - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate
  - Consolidarea, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor educaționale: spații de învățământ, spații de cazare, cantine, diferite facilități pentru acces și activități didactice, săli de sport și terenuri de sport, biblioteci, etc.
  - Crearea/amenajarea de terenuri de sport
  - Dezvoltarea și modernizarea spațiului public în vederea asigurării condițiilor necesare pentru dezvoltarea și creșterea atractivității teritoriului
  - Achiziții de utilaje pentru serviciile de gospodărire publică.
- Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale;
- Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale;
  - Dezvoltare locală sustenabilă

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale. Măsura corespunde obiectivelor art.20 (1) b) d) – Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale , prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: inovare, mediu și climă. Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii de bază va contribui la creșterea nivelului de trai al populației. O infrastructură îmbunătățită va permite afacerilor din mediul rural să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri educaționale funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale. Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii culturale va contribui la protejarea și conservarea patrimoniului cultural și la păstrarea identității culturale. Identitatea culturală din regiunea Valea Șomuzului reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală, fiind caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial diversificat. Prin protejarea patrimoniului cultural se contribuie la creșterea atractivității spațiului rural pentru tineri, care vor fi stimulați să rămână în spațiul rural, contribuind astfel cu soluții inovative la dezvoltarea comunității. De asemenea se urmărește rezolvarea problemelor legate de aspectul general al spațiului public din teritoriu, în vederea creșterii atractivității zonei. Investițiile în infrastructură de apă/apă uzată în sistem centralizat, vor contribui în ansamblu la protejarea mediului. De asemenea prin implementarea acestei măsuri se propun acțiuni de protejare a mediului prin reducerea consumului de energie și abordarea unor soluții de eficiență energetică.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** Măsura M8/6B este complementară cu măsurile M7/6B adresându-se aceluiași categorii de beneficiari direcți.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** Măsura M8/6B contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M6/6A, M7/6B, M9/6C.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural ce face parte din teritoriul Valea Șomuzului este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Valoarea adăugată a măsurii este generată de creșterea nivelului de trai al populației, din contribuția pe care o infrastructură fizică de bază îmbunătățită o va avea la creșterea atractivității spațiului rural și la contribuția pe care o infrastructură culturală o are pentru păstrarea moștenirii culturale a regiunii. Investițiile în infrastructura fizică de bază vor avea un impact economic major la nivelul comunității, contribuind la atragerea de noi investitori și reducerea migrației populației către mediul urban și străinătate. De asemenea, prin păstrarea identității culturale, spațiul rural va deveni atractiv pentru dezvoltarea turismului, acesta putând contribui la dezvoltarea regiunii, nefiind suficient promovată în acest sens.

### **3. Trimiteri la alte acte legislative**

**Directiva 2000/60/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000

**Directiva 91/271/CEE** privind epurarea apelor uzate urbane

**Directiva 98/83/EC** privind calitatea apei destinate consumului uman

**R (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.

**R(UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

**R (UE) nr. 480/2014** de completare a R (UE) nr. 1303/2013

**R (UE) nr. 808/2014** de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

**Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

**Ordonanța Guvernului nr. 43/1997** privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare; **Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

**Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;

**Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 489/2006** privind libertatea religiei și regimul general al cultelor – republicată, cu modificările și completările ulterioare;

**Hotărârea de Guvern nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordinul nr. 2260** din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 143/2007** privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

### **4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)**

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare din cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și culturală din cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- Unități de cult conform legislației în vigoare din cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului;

## **5. Tip de sprijin**

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

## **6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile**

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea schemei de ajutor de minimis.

### **Acțiuni eligibile:**

- Achiziționarea de echipamente pentru producerea de energie din surse regenerabile
- Crearea și amenajarea spațiilor publice pentru recreere (spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, parcuri)
- Refacere iluminat stradal, amenajarea spațiului pietonal
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea grădinițelor
- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (dezăpezire, întreținere spații verzi, etc..)
- Reabilitarea, modernizare, extinderea și dotarea unităților sanitare și a unităților educaționale din regiune
- Creare/modernizare piețe agroalimentare
- Reabilitare și modernizare de poduri/podețe
- Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale
- Acțiuni eligibile care se încadrează în art. 20 (1) d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă (grupă) B
- restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă (grupă) B și construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces ale așezămintelor monahale de clasă (grupă) B
- achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci

### **Acțiuni neeligibile:**

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

## **7. Condiții de eligibilitate**

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie realizată în teritoriul GAL Valea Șomuzului
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;

- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția să se realizeze în spațiul rural;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
- Introducerea investiției din patrimoniul cultural de clasă B în circuitul turistic, la finalizarea acesteia
  - Dacă este cazul, solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
  - - toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

## **8. Criterii de selecție**

### **Criterii PNDR 2014-2020**

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite.
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinată în baza studiilor de specialitate – Studiu privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare a zonelor rurale asumat de către MADR;

*Pentru investițiile de restaurare și conservare a patrimoniului cultural de interes local*

- Principiul potențialului turistic, în sensul prioritizării proiectelor în localitățile rurale cu potențial de dezvoltare turistic;
- Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale desfășurate

*Pentru investițiile de modernizare și dotare a căminelor culturale*

- Principiul gradului de deservire a populației, inclusiv potențialul turistic al localității rurale;
- Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale desfășurate.

### **Criterii de selecție specifice GAL Valea Șomuzului**

- proiecte ce integrează probleme de protejare a mediului/eficiență energetică
- proiecte care prevăd acțiuni inovative
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de educație
- dezvoltarea și modernizarea spațiului public în vederea asigurării condițiilor necesare dezvoltării echilibrate a regiunii și creșterea atractivității teritoriului.

## **9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului**

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri este de 510.129,72 euro.

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este maxim 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri și de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică negeneratoare de venit. Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de

minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 euro/beneficiar.

## **10. Indicators de monitorizare**

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită- minim 8.948 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 4- numărul de proiecte minime finanțate în cadrul măsurii)

Număr proiecte finanțate în cadrul măsurii – minim 4

Indicator de monitorizare suplimentar -

Cheltuiala publică totală – 510.129,72 euro